

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 73. ТОМ 2
ISSUE 73. VOLUME 2

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 4 від 18.04.2024 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомя]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. – Вип. 73. Том 2. – 372 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів Г.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Боровик Л.А.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'ячука); **Волошин С.М.** – кандидат педагогічних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гриценко Г.З.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гук О.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор філології, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа в Коніні, Польща); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомя І.М.** – доктор філологічних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Кекош О.М.** – кандидат педагогічних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Лазурко Л.М.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Мартинів Л.І.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медвідь О.В.** – кандидат історичних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Попп Р.П.** – кандидат історичних наук (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Футала В.П.** – доктор історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Регістрація суб'єкта «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1190 від 11.04.2024 року. Ідентифікатор медіа R30-04753.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомя І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2024
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомя І.М., 2024

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 4 from 18.04.2024)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomyra]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2024. – Issue 73. Volume 2. – 372 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Andrieiev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bernes** – Doctor of Arts, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Borovyk** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities); **S. Voloshyn** – Candidate of Pedagogical Sciences (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Huk** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomyra** – Doctor of Philology, Professor (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Kekosh** – Candidate of Pedagogical Sciences (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Uzhhorod National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **L. Lazurko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Martyniv** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiw** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Medvid** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **R. Popp** – Ph.D. in History, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskiyi** – Doctor of Arts, Professor (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Futala** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Ustyomenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as **Index Copernicus International**.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 № 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 30.11.2021 № 1290 (annex 3), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on historical sciences (032 – History and Archeology).

Registration of Print media entity «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers»: Decision of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine № 1190 as of 11.04.2024. Media ID: R30-04753.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.apfn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomyra.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@apfn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2024
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomyra, 2024

УДК 373.5.016:82(100).09

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/73-2-49>**Леся КРАВЧЕНКО,***orcid.org/0000-0002-3148-2474*

доктор філологічних наук,

професор кафедри зарубіжної літератури та полоністики

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

(Дрогобич, Львівська область, Україна) *lesya_kravchenko58@ukr.net***Олександра ГЕЛЕТЕЙ,***orcid.org/0009-0007-8778-3819*

студент I курсу магістратури гуманітарного факультету

Мукачівського державного університету

(Мукачево, Закарпатська область, Україна) *Heletei.O@mail.msu.edu.ua*

РОЛЬ ДИГІТАЛЬНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ

У статті проаналізовано доцільність застосування дигітального підходу на уроках зарубіжної літератури відповідно до нової концепції надання освіти в школі. Відповідно до предметних та загальних компетентностей нами з'ясовано необхідність розвитку комунікативних навичок, критичного, творчого мислення в учнів через використання ними онлайн-платформ для креації проєктів, буктрейлерів, відеороликів, аудіоподкастів, сторітелінгів.

У статті окреслено особливості вкраплення онлайн-технологій на заняттях із зарубіжної літератури згідно з вимогами до сучасного випускника: вміння якісно диференціювати, оцінювати, фільтрувати інформацію та мати широкий світогляд. Саме ці всі аспекти найглибше реалізуються під час вивчення зарубіжної літератури як науки людинознавства та репрезентанта історичних, культурологічних номінатив епох. Згідно з цими особливостями навчання дисципліни надаємо важливість додаткового застосування на уроках е-бібліотек (для читання творів мовою оригіналу, яка вивчається з можливостями здійснення інтерактивного перекладу), зображення архівних матеріалів, портретів письменників, мистецтва епохи (за допомогою відвідування онлайн-виставок картин, скульптур), фрагменти кінострічок, вистав, що були зняті за мотивами вивчених художніх творів. Також поєднання науково-пошукової діяльності з цифровізацією процесу дозволить учням максимально втілити задумане у творчі роботи та скерує до якісного вміння пошуку, застосування наукових джерел для власних досліджень, проєктів.

Важливими ми виокремили й використання дигітального підходу (інтерактивних дошок, інтелектуальних карт, карток із творчими завданнями) на етапах повторення, узагальнення, систематизації інформації, адже так довгостроково запам'ятається вивчений матеріал, а асоціативні елементи наочності синтезують попередні знання із новими (під час прочитання творів, які не вивчались у школі, ознайомлення з новими пам'ятками архітектури різних епох і спілкування з людьми різних національностей).

Ключові слова: цифровізація освітнього процесу, дигітальний підхід, методика викладання зарубіжної літератури, старша школа.

Lesia KRAVCHENKO,*orcid.org/0000-0002-3148-2474*

Doctor of Philological Sciences,

Professor at the Department of Foreign Literature and Polonistics

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

(Drohobych, Lviv region, Ukraine) *lesya_kravchenko58@ukr.net***Oleksandra GELETEY,***orcid.org/0009-0007-8778-3819*

Student of the 1st year of the Master's degree in the Faculty of Humanities

Mukachevo State University

(Mukachevo, Transcarpathian region, Ukraine) *Heletei.O@mail.msu.edu.ua*

THE ROLE OF THE DIGITAL APPROACH IN THE LESSONS OF FOREIGN LITERATURE IN HIGH SCHOOL

The article outlines the expediency of using a digital approach in foreign literature lessons in accordance with the new concept of providing education at school. In accordance with the subject and general competencies, we found out the need to develop communication skills, critical, creative thinking in students through the use of online platforms for the creation of projects, book trailers, videos, audio podcasts, storytelling.

We also provide the need to use online technologies in classes on foreign literature in accordance with the requirements for a modern graduate: the ability to qualitatively differentiate, evaluate, filter information and have a broad outlook. It is all these aspects that are most deeply realized during the study of foreign literature as a science of humanities and a representative of historical and cultural nominatives of eras. According to these features of teaching the discipline, we emphasize the importance of additional use of e-libraries in lessons (for reading works in the original language, which is studied with the possibility of interactive translation), images of archival materials, portraits of writers, art of the era (by visiting online exhibitions of paintings, sculptures), fragments of films, performances that were filmed based on studied works of art. Also, the combination of scientific and research activity with the digitalization of the process will allow students to maximally implement their ideas in creative works and will lead to high-quality search skills, the use of scientific sources for their own research and projects.

We singled out as important the use of a digital approach (interactive whiteboards, intellectual cards, cards with creative tasks) at the stages of repetition, generalization, systematization of information, because this way the studied material will be remembered for a long time, and associative elements of visualization synthesize previous knowledge with new ones (during reading works that were not studied at school, familiarization with new architectural monuments and communication with people of different nationalities). Thus, after studying foreign literature in high school, the student will become a multifaceted person with critical thinking and a broad worldview.

Key words: digitization of the educational process, digital approach, method of teaching foreign literature, high school.

Постановка проблеми. Модернізована освітня система передбачає цифровізацію процесу, яка є органічним елементом життя сучасності, спричиненим інформаційним розвитком людства. Також через COVID-19, воєнний стан освіта змушена була підлаштовуватись під нові реалії неможливості спілкування людьми наживо та перейшла у режим дистанційного навчання. Така реформа змусила швидко перелаштовуватись вчителів у формат онлайн-занять та вивчати можливості застосування інтернет-ресурсів для організації уроків та виконання завдань з інтерактивними технологіями.

Зокрема, для старшої школи неабияк важливим є вміння працювати з онлайн-ресурсами та інформацією в мережі Інтернет, що можна реалізувати навіть на офлайн заняттях з вкрапленням цифрових технологій. Особливе місце в навчальному процесі також займає дисципліна «Зарубіжна література», що є людинознавчою наукою та дозволяє надати важливі лінгвістичні, культурологічні, психологічні знання випускникам. Дигітальний підхід допомагає зробити заняття з такої дисципліни ефективнішим, наочнішим та цікавішим.

Аналіз досліджень. В українській методичній науці аспект дигіталізації виражається номінами «цифровізація процесу навчання», «цифрові технології», «мультимедійні технології». Загалом такі аспекти досліджували В. Биков, О. Бочко, А. Коломієць, А. Гуржій та ін., також Т. Васильєва

розглядає ефективність використання дигіталізації в парадигмі загальної середньої освіти через соціопитування (Т. Васильєва, 2022), Л. Ілляшенко скеровував увагу на вкраплення мультимедіа в освітній процес як аспекту наочності (Л. Ілляшенко, 2008), а Н. Винницька, О. Жигайло скеровували увагу на застосування електронних мультимедійних ресурсів учнями безпосередньо на заняттях (Н. Винницька, О. Жигайло, 2023).

Локально під час вивчення зарубіжної літератури формант застосування онлайн-технологій під час впровадження дистанційного навчання досліджувала С. Гарна (С. Гарна, 2017), в парадигмі інновацій окреслювала особливості вкраплення мультимедіа на уроках Н. Грицак (Н. Грицак, 2018). Тож у спектрі дисципліни «Зарубіжна література» цифровізація процесу ще цілком не досліджена, номену «дигітальний підхід» не простежується, а її важливість у старших класах не окреслена загалом.

Мета нашої статті полягає в окресленні ролі використання дигітального підходу як інноваційної технології на уроках зарубіжної літератури 10-11 класів.

Виклад основного матеріалу. Закон України «Про освіту» передбачає якість освіти, як «відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг» (Закон України «Про освіту» п. 29 част. 1 ст.). Варто виокремити, що такими новими стан-

дартами впроваджено інтерактивність навчання, парадигму компетентнісної складової розвитку особистості учня, нетрадиційні ігрові форми різних рівнів складності, а також вкраплення цифрових технологій.

Застосування останнього елемента почало пріоритетно розвиватись з часів впровадження дистанційного навчання та окреслюється як дигітальний підхід. З такого освітнього процесу залишається досі актуальною на уроках зарубіжної літератури форма відеоуроків, що може відображатись через відеолекції, коментарі вчителя до основних занять або консультації щодо здійснення самостійної творчої роботи/проєкту учнями. При цьому доцільним буде використання таких платформ, як YouTube, Classroom, Google Meet, Loom, Camtasia, адже вони мають функцію запису відео та прикріплення до нього інших файлів з додатковою інформацією. Вкраплення такої форми навчання є зручним для учнів, адже зауваги вчителя та інші матеріали є завжди доступними, з постійною можливістю поставити свої запитання на платформі.

На уроках зарубіжної літератури у старших класах передбачається багато творчої роботи та, зокрема компаративна змістова лінія, формує напрям опрацювання художніх творів в оригіналі з окресленням історичного, літературознавчого, культурологічного контексту його створення. Реалізація такої діяльності передбачає читання творів в оригіналі тими іноземними мовами, що вивчаються, толерантне ставлення до представників іншої нації, якісну інтерпретаційну роботу, зважаючи на особливість культурологічних доміант твору. Для прочитання текстів в оригіналі вчитель може застосовувати такі платформи, як Smashwords, ManyBooks, 2Books (паралельно також на них є варіації інтерактивного перекладу). Важливою є окрема робота з онлайн-бібліотеками, адже так учні вчать швидко знаходити для себе необхідну якісну інформацію в потоці джерел матеріалу різного походження. Зокрема такими е-бібліотеками є Project Gutenberg, Goggle Books, OpenLibrary, Internet Archive, Bartleby, а онлайн-збірник аудіокниг на платформі LibriVox варто застосовувати для прослуховування елементів художніх творів в оригіналі. Варто зауважити, що на онлайн-бібліотеках є варіанти альтернативних перекладів творів. Такий синтезований діяльнісний підхід разом з дигіталізацією підвищує активність учнів на уроці, навчає аспекти здійснення перекладу художніх творів, що є важливим для майбутніх фахівців-філологів (якщо обраний гуманітарний профіль учнями) та розви-

ває логічне, абстрактне швидке мислення в цілому (що є необхідною життєвою навичкою надалі для старшокласників усіх профілів). Окремою ланкою є робота над перекладами поезій та навчання їх здійснювати самостійно. У 10-му класі ця робота буде пріоритетно базуватись на розвитку асоціативного, творчого мислення, адже вивчаються поезії Ш. Бодлера, А. Рембо, П. Верлена з глибоким символічним наповненням, словесною грою. В 11-му класі потрібно учням більше працювати з авангардними формантами поезії Г. Аполлінера, філософськими номінативами та міфологічними виразниками поезії Р. Рільке, символами та образами у творчому доробку Г. Лорки, метафоричними наповненнями віршів П. Целана.

Також свою творчу ініціативу учні можуть проявити під час здійснення проєктної діяльності зі створенням мультимедійної презентації за допомогою платформ Canva, PowerPoint, Prezi, Adobe-Spark; показу власної інтерпретації художнього твору у відеороликах на ресурсах Animoto, Movie Maker, Adobe Premiere Pro.

А втім, учні мають у старшій школі опрацювати твір з аспектами його інтерпретації та ще й водночас надаючи мотивацію іншим реципієнтам до прочитання книги. Така діяльність увиразнюється здобувачами освіти у вмінні створювати буктрейлери, сторітелінги, подкасти до певного художнього твору з наданням ширшої картини історично-культурного тла епохи. Ефективною є така практика після прочитання епічних творів, зокрема у 10-му класі цікавим для учнів була б робота із романами «Портрет Доріана Грея» О. Вайлда, «Пані Боварі» Г. Флобера, а в 11 класі – із «1984», «Скотоферма» Дж. Орвелла, «Чума» А. Камю. А онлайн-ресурси, що допоможуть у креації буктрейлерів, сторітелінгу, є StoryBoard That, EDpuzzle, де учні можуть розмішувати й анімований матеріал, фото письменника, архівних матеріалів тощо; для аудіопідкатів – Hindenburg Journalist, Anchor, Podbean. Окрема робота з постмодерними творами в старшій школі передбачає навчання колажності матеріалу, простеження елітарності, гіпертекстуальності, гри автора з читачем. Тож вкраплення цифрових інструментів для аналізу тексту, програм для комп'ютерної лінгвістики або текстових аналітичних програм (Voyant Tools, Lexos, AntConc), може допомогти учням виявити патерни, тенденції та сюжетні лінії в постмодерному тексті. Після цієї творчої роботи учні глибше усвідомлять ідейно-естетичні погляди митців та зможуть з легкістю диференціювати доробки різних епох та літературних напрямків.

Важливою на уроках зарубіжної літератури є і наочність, адже це реалізуватиме ще й культурологічну лінію. Так, вчитель може продемонструвати картини відомих художників, архітектуру певної доби, що надаватиме розуміння життєвої ситуації, що корелювала із часом написання твору. Сьогодні є можливості відвідування віртуальних виставок на сайтах (The Louvre Virtual Tour, Google Arts & Culture (Музею Лувр), National Gallery of Art Virtual Tours (Національної галереї мистецтва)). Тож, наприклад, під час осягнення реалізму учні можуть переглянути роботи Ж.-Ф. Мілле, Г. Курбе, Е. Дега, Ж. Сєрра; модернізму – С. Далі, В. Гога, К. Моне, П. Пікассо, Дж. де Кіріко, постмодернізму – Ж.-М. Баскія, Дж. Бойса, М. Тансі та ін. Це сприяє обговоренню ключових понять епох та наочного бачення деталізації, символізму, фрагментарності, рефлексивності, вкраплення віртуальної реальності тощо.

Одним з аспектів інтерактивної діяльності у старших класах при вивченні зарубіжної літератури є якісна спільна систематизація знань та узагальнення. Задля цього учні можуть використовувати ресурси, що допомагають оформити ментальну карту (Mindomo, Coogole, MindMeister), таблиці порівняльного аналізу (на платформах Padlet, Infogram, Venngage), резюме на твір (за допомогою інструментів Notion, Zoho Writer).

Для повторення матеріалу вчитель може застосовувати додатково до евристичної бесіди ресурси для створення хмар слів домінантних понять заняття (WordCloud Generator, WordClouds, WordArt), завдання на інтерактивних картах (Miro, Stormboard, Conceptboard), інших ресурсах із можливістю миттєвого надання відповіді (Quizizz, Mentimeter, Kahoot!).

Також цифрові технології (Schoology, ClassDojo) дозволяють відстежувати прогрес навчання учнів та їхні результати, що допомагає вчителю скерувати особистісно орієнтоване навчання, надавши орієнтир індивідуального розвитку учням.

Важливою є робота також з фрагментами фільмів/вистав, які були створені за мотивами вивчених художніх творів. Важливим є показ фільмів в українськомовному перекладі, але за можливості знання старшокласниками мови, на якій розмовляють актори, варто відтворювати елементи саме в оригіналі для відчуттів усіх спектрів емоцій, проживання епізодів протагоністами. Учні можуть простежити хід думок режисера, оцінити якість акторської діяльності (що корелює зі знаннями з риторики, ораторства з курсу української мови в старших класах) та додаткових елементів екрані-

зації: підбір костюмів, світлових ефектів, музики, декорацій тощо. Наприклад, в 10 класі учні можуть переглянути фільми «Блакитний птах», «Доріан Грей», «Пані Боварі», а в 11 – «Чума», «Старий і море», які зняті за мотивами однойменних творів відповідно М. Метерлінка, О. Вайлда, Г. Флобера, А. Камю, Е. Гемінгвея. Пізніше старшокласники можуть інсценізувати частину драматичного чи епічного твору та зняти відеоролик з усіма попередньо вивченими аспектами.

Важливою є у старших класах якісна інтерпретація творів, що скеровує учнів і до правильного розуміння елементів комунікації, відносин між людьми. Це часто реалізує форму інтегрованих уроків: українська/іноземна мова-зарубіжна література, українська література-зарубіжна література, історія, географія/соціологія/філософія/мистецтво-зарубіжна література. Синтезована форма роботи з текстом, відеоматеріалами, графічними елементами дозволяє урізноманітнити процес навчання, підвищити мотивацію та пізнавальний інтерес учнів до вивчення зарубіжної літератури та розкриє творчий потенціал у створенні власних творів, відео/аудиопродукції, втіленні нових ідей через мережу Інтернет тощо.

Висновки. Зауважимо, що вивчення зарубіжної літератури у старших класах скеровується потребами розвитку різногранно розвиненої особистості, з власною позицією, гнучкою та такою, яка може вільно застосовувати інформаційні, цифрові технології для створення свого проєкту, реалізації ідей. На уроках зарубіжної літератури учні мають можливість осягнути особливості мислення, дій людей різних менталітетів, та через онлайн-засоби здобувачі освіти можуть, окрім прочитання твору та його інтерпретації, побачити (у грі акторів, які є уродженцями тієї ж місцевості, що й автор), почути (під час прочитання твору представником певної нації) ці елементи когнітивно-емотивних ознак частини суспільства. Водночас дигітальні засоби дозволяють навчитись учням працювати з кіноіндустрією, медіапродукцією, що розвиває їхній світогляд.

Тож дигітальний підхід посідає важливу роль в навчальному процесі, адже за допомогою нього вчитель вчить працювати з онлайн-ресурсами, що будуть необхідні випускникам в майбутньому, активізує увагу з різних рецепторних подразників (аудіо, відео, графічному форматах). Однак важливим є те, що дигіталізація не повинен займати повністю час роботи на уроках із зарубіжної літератури, а має лише бути допоміжним інструментом для надання наочності, розви-

тку творчого потенціалу учнів, довготривалого запам'ятовування матеріалу.

Таким чином, цифровізація процесу може підкреслити домінуючі елементи особистісного розвитку, що надає зарубіжна література, – психологічні, комунікативні, лідерські, креативні, аналітичні.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо в детальнішому методичному окресленні застосування дигітального підходу разом із інтерактивними технологіями під час вивчення ліричних творів на заняттях із зарубіжної літератури у старших класах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Васильєва Т. Цифрові технології в освіті: сучасний досвід, проблеми та перспективи : монографія. Суми : Сумський державний університет, 2022. 150 с.
2. Винницька Н., Жигайло О. Особливості застосування мультимедіа-технологій в сучасній системі освіти. *Молодь і ринок*. 2023. № 2/210. С. 109–112.
3. Гарна С. Організація уроку зарубіжної літератури в системі дистанційного навчання школярів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. № 6. т. 62. С. 47–57.
4. Грицак Н. Інноваційні підходи до вивчення зарубіжної літератури у вищій школі. *Освітологічний дискурс*. 2018. № 1–2. С. 188–199.
5. Закон України «Про освіту» (прийнятий Верховною Радою України від 05.09.2017 року), стаття 1.
6. Ілляшенко Л. Використання мультимедійних продуктів в освітньому процесі. *Освіта. Технікуми, коледжі*. 2008. № 2 (21). С. 13–21.

REFERENCES

1. Vasylieva T. (2022) *Tsyfrovi tekhnolohii v osviti: suchasnyi dosvid, problemy ta perspektyvy : monohrafiia*. [Digital technologies in education: modern experience, problems and prospects: monograph] Sumy: Sumskyi derzhavnyi universytet. 150 p. [in Ukrainian].
2. Vynnytska N., Zhyhailo O. (2023) *Osoblyvosti zastosuvannya multymedia-tekhnolohii v suchasni systemi osvity*. [Peculiarities of using multimedia technologies in the modern education system] *Molod i rynek*. № 2/210, pp. 109–112. [in Ukrainian].
3. Harna S. (2017) *Orhanizatsiia uroku zarubizhnoi literatury v systemi dystantsiinoho navchannia shkoliariv*. [Organization of a foreign literature lesson in the system of distance learning for pupils] *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. № 6. t. 62, pp. 47–57. [in Ukrainian].
4. Hrytsak N. (2018) *Innovatsiini pidkhody do vyvchennia zarubizhnoi literatury u vyshchii shkoli*. [Innovative approaches to the study of foreign literature in higher education] *Osvitohichnyi dyskurs*. № 1–2, pp. 188–199. [in Ukrainian].
5. *Zakon Ukrainy "Pro osvitu"* (2017) [Law of Ukraine "On Education"] (pryiniaty Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy vid 05.09.2017 roku), stattia 1 [in Ukrainian].
6. Illiashenko L. (2008) *Vykorystannia multymediinykh produktiv v osvitnomu protsesi*. [The use of multimedia products in the educational process] *Osvita. Tekhnikumy, koledzhi*. № 2 (21), pp. 13–21. [in Ukrainian].

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Олександр НАШИВОЧНИКОВ ЗАСТОСУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ СИЛ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В АНТИТЕРОРИСТИЧНІЙ ОПЕРАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ	4
Тетяна НІКОЛАЮК ОЛЕКСАНДР НЕВСЬКИЙ – ВАСАЛ І ВІРНИЙ СОЮЗНИК МОНГОЛЬСЬКИХ ХАНІВ.....	11
Богдана ПАВЕЛЬЧУК, Віктор ШОСТАК КУЛЬТУРНІ КОДИ ВИШИВКИ ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ.....	18
Руслана ПОПП КРИМІНАЛЬНА СПРАВА ІЛЛІ ВАСИЛЬОВИЧА ЛАСТОВЕЦЬКОГО ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ ПОВСТАНСЬКОГО РУХУ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ У 40-ВІ РР. ХХ СТ.	25

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Андрій ДЕМ'ЯНЧУК ІСТОРІЯ ЧУДОТВОРНОЇ ІКОНИ МАТЕРІ БОЖОЇ МИЛОСЕРДЯ ("MATER MISERICORDIAE") ТА ЇЇ КОПІЙ НА ЗЕМЛЯХ УКРАЇНИ.....	32
Ірина ДМИТРІВ СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ІКОНИ НА СКЛІ У ТВОРЧОСТІ УЛЯНИ КРЕХОВЕЦЬ.....	41
Rufina DOBROVOLSKA DEVELOPMENT AND ESTABLISHMENT OF MUSIC THERAPY: A HISTORICAL VIEW.....	47
Наталія ЄНЧЕВА МОДНА ІНДУСТРІЯ ЯК БРЕНДИНГ У НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ	52
Ірина ЄРЕМЕНКО, Дар'я ТЮТЬКО НАНОТЕХНОЛОГІЇ ТА НАНОТЕКСТИЛЬ У СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ ТКАНИН.....	58
Валерія ЖОСУЛ САКРАЛЬНА СИМВОЛІКА В АБСТРАКТНОМУ ЖИВОПИСІ ОЛЕКСАНДРА КОДЕНКА	65
Ольга ЗАВ'ЯЛОВА, Андрій ДУШНИЙ ТРАДИЦІЙНА НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНА МУЗИКА ТА ФОРТЕПІАННЕ МИСТЕЦТВО КИТАЮ: ДЕТЕРМІНАНТИ ВЗАЄМОДІЇ.....	70
Віталій ЗИМА ТВОРЧИЙ ДОРОБОК ЙОРГА ВІДМАНА ЯК ПУТІВНИК СУЧАСНИМИ ПРИЙОМАМИ ГРИ НА КЛАРНЕТІ.....	77
Юлія ЗОЗУЛЯ ІНТЕРАКТИВНА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ДАНИХ ПРОГРАМНОГО ЗАСТОСУНКУ ЯК НАЙВАЖЛИВІША ЧАСТИНА ПРОЦЕСУ РОЗРОБКИ.....	84
Тетяна ЗУЗЯК МІЖ МОДОЮ ТА МИСТЕЦТВОМ: ЄВРОПЕЙСЬКА ПОРТРЕТНА МІНІАТЮРА XVI–XIX СТОЛІТЬ.....	91
Віктор КАРПОВ ПОРТРЕТНА МІНІАТЮРА В ІСТОРИЧНОМУ КОНТЕКСТІ: ВІД ПРИВАТНИХ ПРЕДМЕТІВ ДО МУЗЕЙНИХ ЕКСПОНАТІВ.....	97
Георгій КОЖУХАР ПАУЗА ЯК МУЗИЧНО-ВИРАЗОВИЙ ЗАСІБ У СВІТЛІ ФІЛОСОФСЬКО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ.....	103
Дмитро КОНИК АКТОРСЬКИЙ ТРЕНІНГ ЯК СКЛАДОВА РОБОТИ НАД РОЛЛЮ.....	110

Анастасія КУЦЕНКО ДИЗАЙН ІНТЕРФЕЙСІВ ЗМІШАНОЇ РЕАЛЬНОСТІ (MRUI).....	119
Микола ЛЕВЧЕНКО, Наталя ТЕРЕШЕНКО, Анатолій ФОРОСТЯН ВПЛИВ МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.....	126
Оксана ЛЕГКУН КОМПОЗИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ АРСЕНА РІЧИНСЬКОГО В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ.....	133
Олександр ЛЄЖНЄВ ФІЛОСОФСЬКІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ВИТОКИ МИСТЕЦЬКОГО НОНКОНФОРМІЗМУ	139
Микола ЛУКАШУК ПРОБЛЕМИ ДОТРИМАННЯ СТАНДАРТІВ ВЕБДОСТУПНОСТІ ПРИ РОЗРОБЦІ ПРОГРАМНОГО ЗАСТОСУНКУ.....	145
Ірина МІЩЕНКО ПОРТРЕТ У ТВОРЧОСТІ ЄВЗЕБІЯ ЛІПЕЦЬКОГО (1889–1970): ДОСВІД АТРИБУЦІЇ.....	152
Юйцзяо МА МІСЦЕ КИТАЙСЬКИХ АКАДЕМІЧНИХ СПІВАКІВ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ.....	157
Наталія МАЛИНОВСЬКА, Кирило ШКУРЄЄВ КОНЦЕПТ ПАРТНЕРСТВА В КОНКУРСНОМУ БАЛЬНОМУ ТАНЦІ В УКРАЇНІ 1990–2020-Х РОКІВ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	161
МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО	
Віра КОТОВИЧ, Марія ФЕДУРКО НАЗВИ ОСІБ ЖІНОЧОЇ СТАТІ В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ БІБЛІЇ: СЕМАНТИЧНИЙ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ.....	168
Ольга КРАВЕЦЬ, Марія ВАСИЛИШИН КРАСА ПЕРЕКЛАДНОГО ЧТИВА: ОПОВІДАННЯ ІВО АНДРИЧА ТА АВТОРСЬКІ КАЗКИ ГРОЗДАНИ ОЛУЇЧ В УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРПРЕТАЦІЯХ.....	175
Алла ЛІСОВСЬКА, Олександр ТВЕРДОХЛІБ, Лідія ОЛІЙНИК ВПЛИВ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО КОНТЕКСТУ НА ОВОЛОДІННЯ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ.....	181
Наталія ЛЮБЧУК ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКОЇ ЛЕКСИКОГРАФІЇ В ХІХ – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ.....	188
Viktorii LIULKA, Olena SAVENKOVA, Alla DEDUKHNO THE PECULIARITIES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN UKRAINE.....	195
Svitlana MAKUKHINA POSSIBILITIES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING.....	202
Svitlana MASLOVA VERBAL AND NON-VERBAL MEANS OF ATTRACTING ATTENTION IN ADVERTISING DISCOURSE: PECULIARITIES OF TRANSLATION.....	207
Оксана МЕЛЬНИЧУК СЕМАНТИЧНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕТИКЕТНИХ ВИСЛОВЛЕНЬ У ТВОРІ ОКСАНИ КУЗІВ «БЕЗСМЕРТІЄ».....	212
Тетяна МІШЕНІНА САКРАЛЬНИЙ КОД У КОНЦЕПТОСФЕРІ ЛІТЕРАТУРНОГО ДОРОБКУ ПИСЬМЕННИКА-ФІЛОСОФА БОРИСА АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА.....	217
Марія МОШНОРІЗ ЖІНОЧІ АРХЕТИПНІ ОБРАЗИ В ПОЕЗІЇ С. ЧЕРКАСЕНКА.....	224

Сніжана НОВАК РОМАН ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ТРОЦА»: ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ДОМІНАНТНИХ МОТИВІВ.....	229
Оксана ПАГАВА МОТИВАЦІЯ ЯК ПСИХОЛІНГВІСТИЧНА СКЛАДОВА В ОВОЛОДІННІ ДРУГОЮ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ, ФРАНЦУЗЬКОЮ, ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ПЕРЕКЛАДАЧАМИ Й ФІЛОЛОГАМИ.....	237
Олена ПЕТУХОВА, Алла ГОВОРУН ЛІНГВАЛЬНІ ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ЕМОЦІЙ В АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ТЕКСТІ.....	248

ПЕДАГОГІКА

Надія ГРЕБІНЬ-КРУШЕЛЬНИЦЬКА, Віта КАТРЕНКО ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОМУНІКАТИВНО-ІГРОВОМУ МЕТОДІ НАВЧАННЯ ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ.....	255
Наталія ГУК, Галина ПУРІЙ РОЗВИТОК ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ	262
Олександр ДЕРЕВЯНЧУК МОДЕЛЮВАННЯ ЗД-ОБ'ЄКТІВ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ STEM-ПРОЄКТІВ ЗАСОБАМИ ТРИВИМІРНОГО КОМП'ЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ.....	270
Ірина ДИМОВА РОЗВИТОК УМІНЬ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ НАД ТЕКСТАМИ ІНШОМОВНИХ ЗМІ.....	280
Віра ДРАГУНОВА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЄКТУВАННЯ КОНСАЛТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	285
Оксана ІВАНИЦЬКА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЦЕНТРУ ТЬЮТОРСТВА І МЕНТОРСТВА (T&M ЦЕНТР) У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	293
Марія ІВАНЧУК, Ольга ТРЕТЯК ДОСЛІДНИЦЬКИЙ АНАЛІЗ ЛІДЕРСТВА У ПРОЦЕСІ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОСВІТЯН.....	297
Наталія ІГНАТЕНКО ПОНЯТІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ПОЛЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ В ШКОЛІ ПЕРІОДУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ	305
Ольга КІРШОВА ПІДГОТОВКА МАГІСТРАНТІВ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ.....	312
Ірина КОРОБОВА МОБІЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	317
Леся КРАВЧЕНКО, Олександра ГЕЛЕТЕЙ РОЛЬ ДИГІТАЛЬНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ.....	322
Anastasiia KUZMENKO CONCEPT OF PREPARATION OF FUTURE DOCTORS OF PHILOSOPHY FOR IMPLEMENTING ACADEMIC INTEGRITY CULTURE.....	327
Андрій ЛИТВИН, Ігор КОВАЛЬ ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ЗА СТАНДАРТАМИ КРАЇН НАТО.....	333

Оксана МАКСИМЕЦЬ ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МОВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН.....	340
Zarina Hikmet NAGHIZADA THE ROLE OF PROBLEM-BASED LEARNING IN TEACHING CHEMISTRY IN THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' CREATIVE SKILLS.....	345
Anna NYRADYMKА, Olga LAKIYCHUK, Oksana KORBUT THE ROLE OF AI IN COMPLETING WRITING TASKS BY UNIVERSITY STUDENTS.....	351
Ірина ОЗАРЧУК, Євгенія КОСТИК ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ЗВО.....	356

CONTENTS

HISTORY

Oleksandr NASHYVOCHNIKOV THE USE OF SPECIAL FORCES UNITS OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE IN THE ANTI-TERRORIST OPERATION IN EASTERN UKRAINE.....	4
Tetiana NIKOLAIUK ALEXANDER NEVSKY – VASSAL AND FAITHFUL ALLY OF THE MONGOLIAN KHANS.....	11
Bohdana PAVELCHUK, Viktor SHOSTAK CULTURAL CODES OF WESTERN POLISSYA EMBROIDERY.....	18
Ruslana POPP THE CRIMINAL CASE OF ILYA VASYLIOVYCH LASTOVETSKY AS A SOURCE OF STUDY OF THE INSURGENT MOVEMENT IN THE WESTERN REGIONS OF UKRAINE IN THE 40S OF THE XX CENTURY.....	25

ART STUDIES

Andrii DEMIANCHUK THE HISTORY OF THE MIRACULOUS ICON OF OUR LADY OF MERCY ("MATER MISERICORDIAE") AND ITS COPIES IN UKRAINE.....	32
Iryna DMYTRIV MODERN INTERPRETATION OF THE ICON ON GLASS IN THE WORK OF ULYANA KREKHOVETS.....	41
Rufina DOBROVOLSKA DEVELOPMENT AND ESTABLISHMENT OF MUSIC THERAPY: A HISTORICAL VIEW.....	47
Natalia YENCHEVA FASHION INDUSTRY AS BRANDING IN INDEPENDENT UKRAINE.....	52
Iryna EREMENKO, Daria TYUTKO NANOTECHNOLOGY AND NANOTEXTILES IN MODERN FABRIC DESIGN.....	58
Valeriia ZHOSUL SACRED SYMBOLISM IN ALEXANDER KODENKO'S ABSTRACT PAINTING.....	65
Olha ZAVIALOVA, Andriy DUSHNIY TRADITIONAL FOLK-INSTRUMENTAL MUSIC AND PIANO ART OF CHINA: DETERMINANTS OF INTERACTION.....	70
Vitalii ZYMA THE MUSIC OF JÖRG WIDMANN AS A GUIDE TO MODERN CLARINET TECHNIQUES.....	77
Yuliia ZOZULIA SOFTWARE DATA INTERACTIVE VISUALIZATION AS THE MOST IMPORTANT PART OF DEVELOPMENT PROCESS.....	84
Tetiana ZUZIAK BETWEEN FASHION AND ART: EUROPEAN PORTRAIT MINIATURES OF THE XVI–XIX CENTURIES.....	91
Viktor KARPOV PORTRAIT MINIATURE IN A HISTORICAL CONTEXT: FROM PRIVATE OBJECTS TO MUSEUM EXHIBITS.....	97
George KOZHUKHAR PAUSE AS A MEAN OF EXPRESSION IN LIGHT OF PHILOSOPHIC AND PSYCHOLOGIC APPROACH.....	103
Dmytro KONYK ACTOR TRAINING AS A COMPONENT OF WORK ON THE ROLE.....	110

Anastasiia KUTSENKO MIXED REALITY INTERFACE DESIGN (MRUI).....	119
Mykola LEVCHENKO, Natalia TERESHENKO, Anatoly FOROSTYAN THE IMPACT OF ART ON PERSONALITY DEVELOPMENT AND THE CULTURAL IDENTITY FORMATION.....	126
Oksana LEHKUN ARSEN RICHYNSKY'S COMPOSITIONAL ACTIVITY IN THE CONTEXT OF THE FORMATION OF THE NATIONAL CHURCH.....	133
Oleksandr LEZHNEV PHILOSOPHICAL AND PSYCHOLOGICAL ORIGINS OF ARTISTIC NONCONFORMISM.....	139
Mykola LUKASHUK PROBLEMS OF COMPLIANCE WITH WEB ACCESSIBILITY STANDARDS IN SOFTWARE APPLICATION DEVELOPMENT.....	145
Iryna MISHCHENKO PORTRAIT IN THE WORK OF EUSEBIJ LIPETSKIJ (1889–1970): THE EXPERIENCE OF ATTRIBUTION.....	152
Yujiao MA THE PLACE OF CHINESE ACADEMIC SINGERS IN THE SOCIO-CULTURAL SPACE OF UKRAINE.....	157
Nataliia MALYNOVSKA, Kyrylo SHKURYEYEV THE CONCEPT OF PARTNERSHIP IN COMPETITIVE BALLROOM DANCE IN UKRAINE IN THE 1990S – 2020S: CULTURAL ASPECT.....	161
LINGUISTICS. LITERATURE STUDIES	
Vira KOTOVYCH, Mariia FEDURKO NAMES OF FEMALE PERSONS IN UKRAINIAN BIBLE TRANSLATIONS: SEMANTIC AND CULTURAL ASPECTS.....	168
Olha KRAVETS, Mariia VASYLYSHYN THE BEAUTY OF TRANSLATED LITERATURE: SHORT STORIES BY IVO ANDRIĆ AND AUTHOR'S FAIRY TALES BY GROZDANA OLUJIĆ IN UKRAINIAN INTERPRETATIONS.....	175
Alla LISOVSKA, Oleksandr TVERDOKHLIB, Lidiiia OLIINYK THE INFLUENCE OF THE SOCIO-CULTURAL CONTEXT ON GERMAN LANGUAGE ACQUISITION.....	181
Natalia LYUBCHUK STAGES OF DEVELOPMENT OF THE GERMAN-UKRAINIAN AND UKRAINIAN-GERMAN LEXICOGRAPHY IN THE 19 TH – FIRST HALF OF THE 20 TH CENTURY.....	188
Viktoriiia LIULKA, Olena SAVENKOVA, Alla DEDUKHNO THE PECULIARITIES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN UKRAINE.....	195
Svitlana MAKUKHINA POSSIBILITIES OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING.....	202
Svitlana MASLOVA VERBAL AND NON-VERBAL MEANS OF ATTRACTING ATTENTION IN ADVERTISING DISCOURSE: PECULIARITIES OF TRANSLATION.....	207
Oksana MELNYCHUK SEMANTIC AND STYLISTIC FEATURES OF ETIQUETTE STATEMENTS IN THE WORK OF OKSANA KUZIV "IMMORTALITY".....	212

<hr/>	
Tetiana MISHENINA	
THE SACRED CODE IN THE CONCEPTOSPHERE OF THE LITERARY WORK OF THE WRITER-PHILOSOPHER BORYS ANTONENKO-DAVYDOVYCH.....	217
Mariia MOSHNORIZ	
FEMALE ARCHETYPAL IMAGES IN THE POETRY BY S. CHERKASENKO.....	224
Snizhana NOVAK	
VASILY SHKLYAR'S NOVEL "TROSHCHA": INTERPRETATION OF DOMINANT MOTIVES.....	229
Oksana PAGAVA	
MOTIVATION AS A PSYCHOLINGUISTIC COMPONENT IN THE PROCESS OF LEARNING A SECOND FOREIGN LANGUAGE, FRENCH, APPLICANTS FOR HIGHER EDUCATION, TRANSLATORS AND PHILOLOGISTS.....	237
Olena PETUKHOVA, Alla HOVORUN	
LINGUAL MEANS OF VERBALIZATION OF EMOTIONS IN AN ENGLISH PUBLISHING TEXT.....	248
PEDAGOGY	
Nadiia HREBIN-KRUSHELNYTSKA, Vita KATRENKO	
EFFICIENCY OF USING INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE COMMUNICATIVE-GAME METHOD OF LEARNING THE TURKISH LANGUAGE.....	255
Nataliia HUK, Galyna PURIY	
DEVELOPMENT OF HEALTH-SAVING COMPETENCE OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS.....	262
Oleksandr DEREVYANCHUK	
MODELING OF 3D OBJECTS FOR THE IMPLEMENTATION OF STEM PROJECTS USING THREE-DIMENSIONAL COMPUTER MODELING.....	270
Iryna DYMOVA	
DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING SKILLS IN THE PROCESS OF WORKING ON TEXTS OF FOREIGN LANGUAGE MEDIA.....	280
Vira DRAHUNOVA	
METHODOLOGICAL BASICS OF DESIGNING CONSULTING ACTIVITIES IN AN INSTITUTION OF HIGHER EDUCATION IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY.....	285
Oksana IVANYTSKA	
FUNCTIONAL FEATURES OF THE TUTORING AND MENTORING CENTER (T&M CENTER) AT HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF UKRAINE.....	293
Maria IVANCHUK, Olha TRETIAK	
RESEARCH ANALYSIS OF LEADERSHIP IN THE PROCESS OF EDUCATIONAL PARTNERSHIP.....	297
Natalia IHNATENKO	
CONCEPTUAL AND TERMINOLOGICAL FIELD OF RESEARCH OF TRANSFORMATION PROCESSES IN THE THEORY AND METHODS OF TEACHING HISTORY IN SCHOOL DURING THE PERIOD OF INDEPENDENCE OF UKRAINE.....	305
Olha KIRSHOVA	
PREPARATION OF MASTER'S STUDENTS FOR PHILOLOGY STUDENTS' TUITION OF GERMAN-LANGUAGE DIALOGIC SPEECH.....	312
Iryna KOROBOVA	
MOBILE TECHNOLOGIES AS AN INVISIBLE COMPONENT FOR FOREIGN LANGUAGE LEARNING.....	317
Lesia KRAVCHENKO, Oleksandra GELETEY	
THE ROLE OF THE DIGITAL APPROACH IN THE LESSONS OF FOREIGN LITERATURE IN HIGH SCHOOL.....	322
<hr/>	

Anastasiia KUZMENKO CONCEPT OF PREPARATION OF FUTURE DOCTORS OF PHILOSOPHY FOR IMPLEMENTING ACADEMIC INTEGRITY CULTURE.....	327
Andrii LYTVYN , Igor KOVAL PROFESSIONAL EDUCATION AND TRAINING OF UKRAINE’S ARMORED FORCES OFFICERS ACCORDING TO NATO STANDARDS.....	333
Oksana MAKSYMETS INTERACTIVE METHODS OF FORMING SOFT SKILLS FUTURE SPECIALISTS WHEN STUDYING LINGUISTICS.....	340
Zarina Hikmet NAGHIZADA THE ROLE OF PROBLEM-BASED LEARNING IN TEACHING CHEMISTRY IN THE DEVELOPMENT OF STUDENTS’ CREATIVE SKILLS.....	345
Anna NYPADYMKA, Olga LAKIYCHUK, Oksana KORBUT THE ROLE OF AI IN COMPLETING WRITING TASKS BY UNIVERSITY STUDENTS.....	351
Iryna OZARCHUK, Yevheniia KOSTYK FORMATION OF A FOREIGN LANGUAGE EDUCATIONAL ENVIRONMENT IN THE CONTEXT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	356

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>